

Tuinsappen, kattekoppen en steenuilen

Een vraag voor De Slimste Mens Ter Wereld: "Wat weet u over: President Van Dievoet, Kattekop, Trezeke Meyers, Lombarts Calville?"

Luc Goossens haalt hier zeker het maximum van de punten. Met zijn vrouw Kris runt hij een biobedrijf dat zich specialiseert in de teelt en verwerking van allerlei fruit, voornamelijk oude appelrassen.

TEKST: MIGUEL SURMONT – FOTO'S MIGUEL SURMONT & LUDO GOOSSENS

Sap in Ghana

De activiteiten van Luc trokken de aandacht van enkele bezoekers uit Wa, een stadje in het West-Afrikaanse Ghana waar de stad Ieper al enkele jaren een stedenband mee heeft. Luc stelt, met hulp van de stad Ieper, zijn tijd en expertise ter beschikking om de mensen in Wa bij te staan bij de oprichting van een fruitpersbedrijf. Hij leidt lokale mensen op, zoekt materialen en technieken aangepast aan de plaatselijke situatie en kennis en ondersteunt het lokale bestuur. Met dit bedrijfje hopen ze in Wa het overschot aan fruit (vooral mango's) goed te gebruiken en de plaatselijke economie te stimuleren. "Ik zal waarschijnlijk dit jaar naar Ghana gaan om de productie ter plaatse op te starten", zegt Luc. "Eerst moeten we nog enkele praktische problemen oplossen. Maar ik denk dat we met dit project ook die mensen een duurzame stap vooruit kunnen helpen."

foto Luc Goossens

Het bedrijf 'Tuinsappen Lombarts Calville' uit Voormezele, in de Westhoek, ging in 2000 van start.

Duurzaamheid loopt als een rode draad door zijn activiteiten. "Het woord tuinsappen slaat op alle fruit dat we, naast appels, vermengen in onze sappen, onder meer frambozen, bramen en rode bessen", legt Luc Goossens uit. "Lombarts Calville is een oud appelras, want we planten vooral oude en lokale rassen aan. Die zijn veel beter bestand tegen ziektes, zodat ik ze niet of bijna niet moet behandelen. Enkel de schadelijke fruitmot moet ik bestrijden en daarvoor gebruik ik uiteraard een biologisch product."

Luc wil ook de omgeving van zijn bedrijf niet vergeten. Via het regionaal landschap West-Vlaamse Heuvels liet hij een Landschapsbedrijfsplan opstellen en uitvoeren. Dat houdt in dat er hagen, houtkanten, bomen, poelen en zo meer worden aangelegd en tijdelijk onderhouden zodat er weer variatie komt op het platteland. "Ik heb hier een appelboomgaard, wat in feite monocultuur is. Om dat te compenseren liet ik een gemengde haag rondom de boomgaard aanleggen. Dat brengt opnieuw meer evenwicht in het ecosysteem en vermindert het risico op een plaag. Ik merk trouwens dat heel wat boeren open staan voor dergelijke plannen. Zelf hebben ze vaak de tijd niet om bijvoorbeeld hagen en bomen te planten en te onderhouden. In onze tuin broeden en jagen nu torenvalken, steenuilen, vlermuis-

zen en binnenkort hopelijk ook kerkuilen. In onze vijver zitten allerlei amfibieën en insecten."

Zijn afval probeert hij maximaal te hergebruiken: snoeihout wordt verhakseld en als bodembedekker gebruikt, de fruitpulp gaat als veevoeder naar een lokale boer, rotte appels worden als mest gebruikt.

Doelen

Toen hij met zijn bedrijf startte, stelde deze gewezen computerprogrammeur zich drie doelen voorop. Ten eerste wilde hij sap op basis van appels als streekproduct op de markt brengen. Vandaag heeft hij een tiental soorten sap, die gewoon heerlijk en natuurlijk smaken! Er zijn immers geen smaakstoffen of bewaarmiddelen toegevoegd. De verkoop gebeurt op het bedrijf en op een reeks verkooppunten.

Ten tweede wou hij particulieren aanzetten om opnieuw fruit aan te planten. "Particulieren kunnen bij ons hun fruit laten persen tot hun eigen sap. Hiermee wil ik verhinderen dat fruitbomen, en dan in het bijzonder hoogstambomen, verdwijnen uit het landschap. Als het fruit weer een nut heeft, blijven de bomen staan en worden er zelfs nieuwe aangeplant." Het systeem slaat aan want vanuit Oost- en West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk laten particulieren hun fruit persen. Jaarlijks verwerkt hij nu al 50.000 kg fruit. Op het etiket van zijn sappen staat een steenuil en dat heeft te maken met zijn

De jonge hoogstamboomgaard van Luc Goossens wordt een waardevol ecosysteem voor onder meer de steenuil.

derde doelstelling. Hij wil de hoogstamboomgaard in het landschap herwaarderen. "Hoogstamboomgaarden zijn niet alleen landschappelijk, maar ook als ecosysteem zeer waardevol. Het is voor onder meer de steenuil het ideale jacht- en broedgebied. Vandaar."

Gronden aankopen om ze te beplanten met bomen, valt veel te duur uit. Daarom zoekt Luc naar een samenwerking met particulieren, landbouwbedrijven, overheden of natuurverenigingen die al eigenaar zijn van een hoogstamboomgaard of er een willen aanplanten. Hij geeft advies over de rassen, hij verzorgt de aanplanting en het onderhoud en in ruil houdt hij (een deel van) de appels. En zijn model heeft succes. Onder meer op de flank van de Kemmelberg en in het provinciaal Domein Palingbeek beheert hij nu zo'n 10 ha hoogstamboomgaard, waarvan 7 ha nieuw is aangeplant.

Verbreding

Na enkele jaren kan hij zeggen dat zijn bedrijf leefbaar is voor zijn gezin met drie kinderen. "Het hangt er vanaf wat je nodig hebt, maar voor ons is het leefbaar. Zeker in de opstartfase heb je wel investeringssubsidi-

dies nodig. Anders gaat het niet. Ik geniet ook een subsidie als biofruitboer. Dat is ook welkom, zeker in het begin. Het is essentieel dat je ook een commerciële aanleg hebt want het vinden van verkooppunten is cruciaal. Met thuisverkoop alleen red je het niet." Hij begrijpt dat biologische eetappels produceren niet gemakkelijk is. "Als je appels niet allemaal perfect voldoen aan de eisen van de consument, dan raak je die niet kwijt op de veiling. Voor persfruit ligt dat anders."

Ook Luc denkt na hoe hij zijn activiteiten kan verbreden: een zorgboerderij, hoefvetoerisme, kleine natuurcamping, rondleidingen, productie van cider,... ideeën genoeg. Maar eerst wil hij zijn naam en faam als biofruitboer en sappenmaker vestigen.

Meer info

- www.tuinsappen.be: Tuinsappen Lombarts-Calville, voor aankoop van sappen en advies over fruitrassen en hoogstamboomgaarden. Het bedrijf is verder op zoek naar winkels die de producten willen verkopen.
- www.boomkwekerijdelinde.be: waar Luc Goossens zijn mosterd en zijn bomen haalt.

- www.vlaanderen.be/landbouw: hoogstammige fruitbomen van oude fruitrassen: subsidie voor bescherming van de genetische diversiteit (brochure).
- www.nbs-vzw.be : Nationale Boomgaarden Stichting. Info en advies.
- www.west-vlaanderen.be -> Leefomgeving: Landschapsbedrijfsplannen (brochure).
- www.west-vlaanderen.be/bezoekerscentra: info over domein Palingbeek.

